

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2009-2010

Nr. 5

INTEGRAAL VERSLAG

VERGADERING VAN VRIJDAG 18 DECEMBER 2009

OCHTENDVERGADERING

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	166
INTERPELLATIES (R.v.O., art. 62)	166
van mevrouw Elke Van den Brandt tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de middelen die de Vlaamse Regering uittrekt voor de onthaalbureaus en de gevolgen hiervan voor Bon	
<i>Sprekers: mevrouwen Elke Van den Brandt, Bianca Debaets en Brigitte Grouwels, collegelid</i>	
van mevrouw Els Ampe tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende het Centrum voor het Jonge Kind (CJK) in Ganshoren	
<i>Sprekers: mevrouwen Els Ampe, Greet Van Linter, Elke Roex en Brigitte Grouwels, collegelid</i>	

van mevrouw Elke Van den Brandt tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende het inschrijfsysteem in de voorschoolse opvang

Sprekers: mevrouwen Elke Van den Brandt, Brigitte De Pauw, Elke Roex, Els Ampe en Brigitte Grouwels, collegelid

VRAGEN (R.v.O., art. 59) 177

van de heer Fouad Ahidar aan de heer Jean-Luc Vanraes, collegevoorzitter bevoegd voor Onderwijs, Vorming en Begroting, betreffende de infrastructuurproblemen in het deeltijds kunstonderwijs

van mevrouw Bianca Debaets aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, met betrekking tot de terugtrekking van Sensoa uit Brussel

van de heer Fouad Ahidar aan de heer Bruno De Lille, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Ambtenarenzaken, betreffende de huisvestingsproblemen van scouts Sint-Martinus in Ganshoren

van de heer Paul De Ridder aan de heer Jean-Luc Vanraes, collegevoorzitter bevoegd voor Onderwijs, Vorming en Begroting, in verband met de mogelijkheid tot het invoeren van een schoolkaart of spijbelkaart

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 61) 184

van mevrouw Greet Van Linter aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de idee van het UZ Brussel als Vlaamse enclave in het Brussels hoofdstedelijk gewest

WENSEN 186

BIJLAGEN 187

TREFWOORDENREGISTER 188

Vergadering van vrijdag 18 december 2009

OCHTENDVERGADERING

- De vergadering wordt om 9u39 geopend.

Voorzitter: mevrouw Carla Dejonghe

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter.- De heren Johan Demol en Dominiek Lootens-Stael zijn verontschuldigd voor deze vergadering.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 62)
VAN MEVROUW ELKE VAN DEN BRANDT TOT MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, COLLEGELID BEVOEGD VOOR WELZIJN, GEZONDHEID, GEZIN, MEDIA EN PATRIMONIUM, betreffende de middelen die de Vlaamse Regering uittrekt voor de onthaalbureaus en de gevolgen hiervan voor Bon

Mevrouw Elke Van den Brandt.- De goedgekeurde Vlaamse begroting voor 2010 snoeit in de werkingsmiddelen van alle onthaalbureaus. Helemaal onverwacht komt de daling niet. De vorige Vlaamse minister heeft inburgering op de kaart geplaatst en de budgetten stegen jaar na jaar. De onthaalbureaus konden deze stijging niet altijd in een evenredig stijgende werking omzetten. Dit had echter geen financiële gevolgen, gezien volgens het decreet geld opzij mag gezet worden. Daar waar de budgetten in Vlaanderen over de verschillende onthaalbureaus verdeeld worden op basis van de potentiële doelgroep en de resultaten van het jaar voordien, krijgt het Brussels onthaalbureau Bon - los van werking en potentieel - 15% van de middelen. Misschien geen slechte regeling in tijden

van groei, maar dit impliceert dat Bon afhankelijk is van de daling of stijging van de middelen en zijn eigen lot niet in handen heeft.

Wij hebben sterk de indruk dat de huidige Vlaamse minister bevoegd voor Inburgering het Brussels onthaalbureau als een dure affaire beschouwt. Op basis van de cijfers, zonder rekening te houden met de Brusselse context, zal dat ook wel zo zijn. Maar die Brusselse context is nu eenmaal een realiteit die de werking van het onthaalbureau bemoeilijkt. Deze context verschilt van deze in Vlaanderen. Zo is in Vlaanderen de inburgering verplicht voor heel wat doelgroepen, terwijl Bon elke cursist moet 'verdienen'. Daarnaast krijgen Vlaamse onthaalbureaus CEVI-lijsten. Dit zijn uittreksels van het rijksregister met alle potentiële inburgeraars, zowel personen die verplicht zijn een cursus te volgen, als diegene die er recht op hebben. Het volstaat deze CEVI-lijsten te koppelen aan de computer van het onthaalbureau om met een druk op de knop een brief aan de persoon in kwestie af te printen. Het gaat er in Brussel anders aan toe. Ik hoef u niet te vertellen dat de wil van Brusselse gemeenten of OCMW's om met Bon samen te werken en de namen en adressen van potentiële inburgeraars door te geven, eufemistisch gezegd, niet altijd aanwezig is. Veel meer dan in Vlaanderen moet Bon inzetten op informatie- en sensibiliseringscampagnes. Zelfs om met een infostandje op een Brusselse markt te mogen staan, is soms heel wat onderhandeling met de betrokken gemeente nodig. Ook wanneer personen tot aan de balie van Bon geraken, zijn ze nog niet meteen van plan het hele inburgeringstraject te volgen. Ze komen bijvoorbeeld voor een cursus Nederlands. Het is dan aan de intakers om de meerwaarde van het traject 'verkoch' te krijgen.

Wat externe communicatie betreft, moet de infor-

Van den Brandt

matie vanuit Vlaanderen altijd eerst worden vertaald naar de Brusselse context, en ook hier maakt Bon steeds weer een positief verschil met Vlaanderen. Tewerkstelling neemt in het traject bijvoorbeeld een meer prominente plaats in, dankzij de samenwerking met de VDAB, Actiris en de lokale werkwinkels. Al deze elementen hebben duidelijk een prijskaartje, met een hogere kost voor de prijs van een traject in Brussel dan in Vlaanderen.

Dan is er de begroting 2010. Na jaren van stijging volgde in 2009 een stagnatie van de middelen van Bon op 4 miljoen euro. Dit vormt eigenlijk een probleem, omdat de groei die werd ingezet in 2008, met enige vertraging ten volle tot ontwikkeling is gekomen in 2009. Ook zijn er in 2008 een aantal beslissingen genomen inzake personeelsvergoedingen die men niet zomaar kan terugdraaien. Ik denk bijvoorbeeld aan de hospitalisatieverzekering. Ik hoop dat niemand in de Raad voorstander is om dergelijke zaken af te schaffen. Volgens mij zou dat trouwens wettelijk ook niet kunnen.

Voor 2010 is het financiële plaatje vrij donker voor Bon. De totale middelen voor inburgering dalen van 26 miljoen euro in 2009 tot 19 miljoen euro in 2010. Dat is het totale plaatje voor Vlaanderen, maar zoals ik zei, krijgt Brussel een standaardpakket van 15 procent van de middelen of 2,850 miljoen euro. Hier komt dan nog 3,2 miljoen euro bovenop voor het Brusselse onthaalbureau met middelen uit de reservepot van onthaalbureaus, wiens reserves de reële groei niet volgden, en die worden herverdeeld over de verschillende onthaalbureaus. En tot slot is er 4,5 miljoen euro voor de inburgering van de personen die in het kader van de net afgesloten procedure geregulariseerd worden. Iedereen weet dat een grote groep mensen zich tot 15 december 2009 kon inschrijven voor een nieuwe regularisatieprocedure. Ook hiervan krijgt Bon 15 % van de middelen, wat ik nogal bizar vind. Het lijkt mij dat Brussel meer dan 15 % van de regularisatiegevallen heeft, maar ik moet mij voor die cijfers beroepen op ramingen in de kranten. Ik had hierover een vraag ingediend in een andere assemblee, maar die werd geweigerd omdat ze al eerder werd gesteld. Het zal dus nog

3 maanden duren alvorens we de cijfers kunnen opvragen, maar we vinden wel andere manieren om er aan te komen. Als er in Brussel meer dan 15% regularisatiegevallen zijn, dan krijgt Brussel niet waarop het recht heeft in vergelijking met de rest van Vlaanderen.

Wat betekent dit momenteel voor Bon en waarom spreek ik het collegelid hierover aan, vermits dit eigenlijk buiten haar werkterrein ligt? Op dit moment worden vertrekkende personeelsleden niet vervangen en tijdelijke contracten niet verlengd. Er hebben bovendien 4 werknemers hun opzegbrief gekregen. In totaal zou het dus gaan om zowat 10 personeelsleden minder. De antenne in Koekelberg wordt daardoor gesloten. Daar waar in 2009 geschrapt werd in het kader, dat op een gegeven ogenblik inderdaad vrij uitgebreid was, zijn het nu basisederwerkers die hun opzegbrief hebben gekregen. Dat is het geval voor 1 intaker, 2 trajectbegeleiders en 1 lesgever. Er heerst werkonzekerheid bij Bon en als we niet opletten, leidt dit tot een verlaging van de kwaliteit en een demotivatie van het personeel dat er actief is.

Wij hebben in het raam van de begrotingsbespreking al gepraat over die inburgering en in navolging daarvan zou ik een aantal vragen willen stellen.

Heeft het collegelid een gesprek gehad met de Vlaamse minister bevoegd voor Inburgering, om aandacht te vragen voor deze Brusselse context? Heeft ze de indruk dat hij erkent dat deze specifieke context een invloed heeft en mag hebben op de trajectprijs?

Wat is haar visie, als collegelid bevoegd voor Welzijn, op het inburgeringsbeleid in Brussel en op het prijskaartje dat hieraan mag vasthangen in verhouding tot Vlaanderen?

Tijdens de begrotingswijziging van 2009 en de begroting van 2010 was er sprake van de schrapping van een budget dat de VGC had gepland voor inburgering. Het collegelid zei toen dat dit moest worden gezien in de context waarbij het Bon nog meer middelen had ten opzichte van zijn effectieve werking, wat de situatie in 2008 en ten dele in 2009 weergaf. In die zin waren die middelen toen

Van den Brandt

vrij overbodig omdat er voldoende geld was voor inburgering vanuit Vlaanderen. Het collegelid zei dat er weinig samenwerking was tussen Vlaanderen en de VGC, bijvoorbeeld inzake kinderopvang. Maar ik denk dat de situatie is veranderd ten opzichte van een aantal weken geleden. Ook in het Vlaams Parlement is de begroting goedgekeurd, wat volgens mij toch een invloed zal hebben op het inburgeringbeleid dat we kunnen voeren in Brussel. Ik had daar graag de mening en een stand van zaken van het collegelid gekregen.

Mevrouw Bianca Debaets.- Collega Elke Van den Brandt stipte daarnet een problematiek aan die ook CD&V nauw ter harte neemt. De financiële problemen waarmee het Brussels Onthaalbureau kampt, zijn niet gering. Voor 2010 wordt verwacht dat de financiële middelen zullen dalen van 4 miljoen euro naar 2,85 miljoen euro voor het Bon in Brussel. Voor ditzelfde begrotingsjaar kan het Bon bovendien niet putten uit reserves, want deze reserves werden eigenlijk al de voorgaande jaren in de werking geïnvesteerd. Momenteel krijgt het Bon 15 % van de middelen die door Vlaanderen worden vrijgemaakt voor het inburgeringbeleid. Maar gelet op het grote aantal regularisatiedossiers in Brussel, alsook de moeilijke maatschappelijke context waarin het Bon een kwaliteitsvolle werking diende op te starten, rijst de vraag of de financiering niet moet worden herbekeken. Die context wordt bijkomend bemoeilijkt doordat het inburgeringbeleid in Brussel een niet-verplicht karakter heeft. Bovendien kunnen de inburgeringbureaus in Vlaanderen rekenen op samenwerking met de lokale overheden, wat in Brussel niet het geval is. Het Bon moet bijgevolg bijkomend investeren om de mensen te vinden voor een communicatiebeleid om potentiële inburgeraars naar haar werking te leiden.

De gevolgen van deze financiële moeilijkheden werden ook al aangekaart in Brussel Deze Week. Eric De Jonge – algemeen directeur van het Bon – uitte daarbij zijn ongerustheid omdat hij zijn werking enkel nog kan laten doorgaan door middel van wat hij zelf omschreef als crisismanagement. Volgens ons kon het Bon de vorige jaren goede praktijken voorleggen inzake de werving

van inburgeraars, de kwaliteit van trajecten, de samenwerking met andere organisaties en ook de bekendmaking van inburgering in Brussel. De VGC heeft dat volgens mij ook wel naar waarde ingeschat. Zo bevestigde de VGC enkele maanden geleden in haar regeerakkoord nog de cruciale rol van het Bon voor het uitwerken van het inburgeringbeleid in Brussel.

Hiermee rekening houdend roep ik de verantwoordelijke instanties op om alles in het werk te stellen opdat dat takenpakket in goede omstandigheden verder kan worden uitgevoerd. Ik wil daarbij wel benadrukken dat het niet de bedoeling kan zijn dat de VGC deze meerkost op zich zou nemen, als Vlaanderen achterwege zou blijven of zijn subsidies zou verminderen. Hierbij blijven wij met onze fractie toch wel kijken in de richting van Vlaanderen.

Ik zou van de minister graag vernemen welke rol hierbij voor de VGC is weggelegd. In datzelfde regeerakkoord werd de doelstelling vooropgesteld om de VGC rechtstreeks te betrekken bij het inburgeringbeleid, misschien wat meer dan tot nu toe het geval was. Hoe zal dit in de praktijk worden gerealiseerd, nogmaals, zonder hiermee te bedoelen dat de VGC financiële verantwoordelijkheden op zich moet nemen in plaats van Vlaanderen?

CD&V is bovendien van mening dat onderzocht moet worden hoe het Bon nog actiever op zoek kan gaan naar potentiële inburgeraars, maar ook in samenwerking met de Franstalige gemeenschap en de lokale besturen. Het is alleen in partnership met die instanties dat er in Brussel een echt efficiënt en vooral een omvattend inburgeringbeleid kan worden ontwikkeld. Plant het collegelid overleg met de gemeenten en de andere Brusselse overheden om hen bij het inburgeringbeleid te betrekken? Hoe wenst zij de gemeentelijke besturen te overtuigen om een rol te spelen in het leiden van mensen naar het Bon?

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Wij hebben een gesprek gepland, nog voor de cijfers van de Vlaamse begroting bekend waren tussen het kabinet van minister Geert Bourgeois en mijn kabinet. Dat gesprek vindt plaats op 21 december 2009. Het doel van dat gesprek is om aandacht

Grouwels

te vragen voor de Brusselse context in het kader van het Vlaams inburgeringbeleid en het Vlaamse minderhedenbeleid.

Ter voorbereiding van dit gesprek vond er trouwens op 15 december 2009 een overleg plaats tussen mijn kabinet en de vzw Bon, om de huidige situatie goed te leren kennen. Die is zeer goed geschetst door mevrouw Elke Van den Brandt, zodat ik dit niet moet herhalen.

Vlaams minister Bourgeois gaf in de commissie Inburgering van 8 december 2009 aan dat er nog niets definitief werd beslist en dat er nog wordt overlegd met de sector. De minister erkent daarbij de specificiteit in Brussel en de expertise van Bon. Dat er efficiënt moet worden omgesprongen met de middelen, is ook voor ons evident. Minister Bourgeois heeft daarbij de vergelijking gemaakt tussen de omkadering in Vlaanderen en die in Brussel, maar ik ben zeer blij dat hij heeft gezegd dat er in Brussel een specifieke omstandigheid is, die wellicht toch een deel van die opvallende meerkost verklaart.

Sedert 2006 wordt de VGC in de praktijk niet meer rechtstreeks betrokken bij de ontwikkeling van het Vlaams inburgeringbeleid in Brussel, met uitzondering van het waarnemerschap in de raad van bestuur. Ik betreur dit ten zeerste. Het is mijn overtuiging dat die rechtstreekse betrokkenheid net zeer belangrijk is voor het Vlaams inburgeringbeleid in Brussel. Dit zal ik dus ook zeker bij minister Bourgeois aankaarten. Bon richt zich op dit moment wel tot de VGC met de vraag om bij het Vlaamse niveau het belang te onderschrijven van een kwaliteitsvol Vlaams inburgeringbeleid in Brussel en niet zozeer met de vraag om financiering van de VGC te krijgen.

Het is mijn overtuiging dat een actief inburgeringbeleid, gezien de context van Brussel absoluut noodzakelijk is. Wat is hier zo specifiek? Eerst en vooral het niet-verplichte karakter van inburgering, wat al een heel belangrijk gegeven is. Voorts hebben we hier ook een aanzienlijke bevolkingsgroep met een lage tewerkstellingsgraad, een hoge armoedegrade en dergelijke. Dit vergt toch ook

de nodige extra aandacht vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

Ik heb er steeds voor gekozen, hoewel ik niet rechtstreeks ben betrokken bij het inburgeringbeleid, om te blijven inzetten op een flankerend beleid dat onder andere de randvoorwaarden voor het volgen van een inburgeringstraject wil helpen verbeteren. Ik geef enkele voorbeelden: het voeren van een sociaal beleid in de kinderopvang opdat men de inburgeringcursussen kan volgen; een heel goede samenwerking met het Huis van het Nederlands; het actief betrekken van nieuwkomers bij vrijwilligerswerking, bijvoorbeeld in de consultatiebureaus. Dat is een manier om de mensen beter te integreren in onze samenleving, hen het Nederlands te laten oefenen en zich ook nuttig te voelen.

Dit zijn allemaal onderdelen van een flankerend beleid. Ik ben zeker niet van plan om hier verandering in te brengen door bijvoorbeeld een aanvullend subsidiebeleid van de VGC voor Bon uit te werken. Daarenboven heeft de Raad de begroting al goedgekeurd en volgen er nog gesprekken tussen Vlaams minister voor Inburgering, de heer Geert Bourgeois, en Bon. Dit is dus nog niet aan de orde. In de huidige budgettaire context beschikt men over geen ruimte voor bijkomende financiering. Ik geloof inderdaad - en op dit vlak treed ik mevrouw Bianca Debaets helemaal bij - dat de Vlaamse Gemeenschap haar verantwoordelijkheid moet blijven nemen. Het is niet aan de VGC om in de plaats van de Vlaamse Gemeenschap te treden.

Het overleg met de gemeenten komt hier regelmatig aan bod. Ik ben een fervent voorstander van dit overleg. Wij gaan na op welke manier de VGC het overleg met de gemeenten en OCMW's wat georganiseerder kan aanpakken. Het inburgeringsbeleid zal zeker een onderdeel vormen van het toekomstige, structurele contact dat de VGC met de gemeenten wil onderhouden. Ik moet echter wel openlijk toegeven dat de VGC niet over drukkingsmiddelen beschikt om de gemeenten en OCMW's te verplichten om een inburgeringsbeleid te ondersteunen.

Men mag trouwens ook niet vergeten dat er langs Franstalige kant nog altijd een zeer grote

Grouwels

weerstand bestaat tegenover de erkenning van het begrip 'etnisch-culturele minderheid'. Langs Franstalige kant gelooft men gewoonweg niet dat zoiets bestaat. Men negeert dit gegeven permanent. Bij gewestelijk overleg valt dit constant op. Als er een initiatief wordt uitgewerkt dat zich richt tot etnisch-culturele minderheden of allochtone ondernemers, wordt dit systematisch afgeblokt. Volgens de Franstaligen gaat het immers altijd om Brusselaars. Als men een beleid wil uitwerken voor bepaalde bevolkingsgroepen, moeten alle verwijzingen naar etnisch-culturele minderheden uit de teksten worden verwijderd. De Franstaligen houden er nog altijd deze visie op na. Als de VGC met de gemeenten zal praten, zal zij ook automatisch met deze mening worden geconfronteerd.

Langs Franstalige kant heeft men trouwens ook nog steeds geen gedragen inburgeringsbeleid uitgewerkt. Weliswaar is er een evolutie in het gedachtegoed merkbaar. Men kijkt al met een zekere bewondering en belangstelling naar de grote inspanning die de Vlaamse Gemeenschap zich getroost om tot een gedegen inburgeringsbeleid te komen. Vooraleer men langs Franstalige kant echter tot een inburgeringsbeleid komt, is er wellicht nog een lange weg af te leggen. Hoe dan ook, de VGC zal dit zeker ook op gemeentelijk niveau aankaarten.

Mevrouw Elke Van den Brandt.- Vooreerst wens ik een misverstand uit de wereld te helpen. Ik wilde zeker niet insinueren dat de VGC zelf miljoenen euro's moet bijpassen om het inburgeringsbeleid gestalte te geven. Zelfs als ze al zou willen, is de VGC hier niet toe in staat. Ik wilde enkel weten of collegelid Brigitte Grouwels zal overleggen met haar Vlaamse tegenhanger. Ik ben blij te horen dat dit ook effectief gebeurd is.

Ik ben eveneens verheugd dat er overleg plaatsvond tussen het kabinet van collegelid Brigitte Grouwels en Bon. Ik wens toch te benadrukken dat Bon er steeds naar streeft om op een degelijke manier samen te werken. Bon werkt, weliswaar met wisselend succes, samen met zowel de Vlaamse als de Franstalige Gemeenschap, met de gemeenten en met de OCMW's. Het blijft echter een vaststaand

feit dat de financiële beslommeringen de werking van Bon in het gedrang brengen.

Ik ben echter tevreden met het antwoord van collegelid Brigitte Grouwels. Ik hoop dan ook dat de constructieve samenwerking tussen Bon en de VGC blijft duren.

- Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 62) VAN MEVROUW ELS AMPE TOT MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, COL- LEGELID BEVOEGD VOOR WELZIJN, GEZONDHEID, MEDIA EN PATRIMONIUM, betreffende het Centrum voor het Jonge Kind (CJK) in Ganshoren

Mevrouw Els Ampe.- Een paar weken geleden kon men in de pers lezen dat de werknemers van het Centrum voor het Jonge Kind (CJK) niets meer om handen hadden. Toen reageerde collegelid Brigitte Grouwels dat men de uitspraak van de rechtbank en het evaluatierapport van Deloitte zou afwachten. Het evaluatierapport van Deloitte zou de organisatiestructuur van het CJK onder de loep nemen. Nadien zou er dan overleg volgen met Vlaams minister voor Welzijn, de heer Jo Vandeurzen. Intussen heeft de arbeidsrechtbank een uitspraak gedaan. Ik had dan ook graag vernomen wat collegelid Brigitte Grouwels van plan is.

De arbeidsrechtbank heeft met onmiddellijke ingang bevolen dat de directie van CJK in Ganshoren de 7 ontslagen werknemers opnieuw aan het werk moest zetten. Daarop heeft de christelijke vakbond Landelijke Bediendencentrale-Nationaal Verbond voor Kaderpersoneel (LBC-NVK) op vrijdag 4 december 2009 een persmededeling verspreid waarin gesteld werd dat "de directie de goede werking onmogelijk maakte door onrealistische werkuren, het verplichten van heel flexibiliteit, een zware overbezetting en tegelijkertijd een vermindering van personeel". Dit was de kritiek die de vakbond uitte.

Achteraf ben ik eens nagegaan wat er in het bewuste evaluatierapport van Deloitte te lezen stond. Ik wenste immers te weten te komen wat een onafhankelijk expert van heel deze zaak denkt.

Ampe

Deze mening verplicht ons toch om ook rekening te houden met een andere invalshoek.

Blijkbaar hebben 56 van de 63 werknemers de nieuwe arbeidsfilosofie onderschreven. Deze filosofie werd een paar jaar geleden geïntroduceerd door de nieuwe directie. Met deze gedachtegang ging men ervan uit dat men niet langer gezinsvervangende ondersteuning maar wel gezinsondersteunende ondersteuning moest aanbieden. De kinderen mogen onder geen beding langer dan 2 jaar onttrokken worden aan hun familie. In tegendeel: ze moeten, begeleid en ondersteund, zo snel mogelijk terug kunnen keren naar hun familie. Ook de ouders moeten de nodige hulp krijgen. In totaal bleven er dus 7 werknemers over die deze nieuwe visie niet konden onderschrijven. Het zijn precies deze 7 die, via de vakbond, naar de rechtbank zijn gestapt.

Wanneer een nieuw managementteam zich aandient en een nieuwe filosofie wil introduceren bij werknemers die al jaren in een bepaalde organisatiestructuur zitten, moeten er uiteraard een aantal voorwaarden vervuld worden. Het is niet meer dan normaal dat dit een bepaalde weerstand met zich meebrengt. Zeker wanneer men vanuit een hiërarchische structuur komt, roept dit vragen op bij werknemers die plotseling een ander takenpakket toegewezen krijgen. In dat geval zijn informatie, participatie van het personeel en vertrouwen ten aanzien van het management van doorslaggevend belang.

Natuurlijk spelen ook de karakteristieke eigenschappen van elk individu een rol. Elk individu reageert compleet anders ten opzichte van veranderingen. Men moet er trachten voor te zorgen dat iedereen zich goed voelt in een organisatie. De studie van Deloitte concludeert dat alle noodzakelijk elementen aanwezig waren om een gedegen transitieproces door te voeren. Blijkbaar waren er echter 7 personen die niet tevreden waren. Precies die 7 personen hadden zich ook kandidaat gesteld bij de sociale verkiezingen. Op deze manier verwierven ze een speciaal statuut en kon de directie minder van hen vragen. Bepaalde taken hoefden ze niet langer uit te voeren. Ik wens me niet uit te spreken

of dit al dan niet correct is. Dit is mijn taak niet.

Ik wens enkel te weten te komen hoe het nu verder moet met het CJK. Wat zal collegelid Brigitte Grouwels doen om ervoor te zorgen dat die situatie uitgeklaard geraakt en dat die 7 werknemers zich kunnen vinden in hun nieuwe takenpakket? Dit nieuwe takenpakket werd immers uitgewerkt door de raad van bestuur van het CJK en geïntroduceerd door de directie. Toen dat gebeurde, was er trouwens een vertegenwoordiger van de VGC aanwezig. Blijkbaar wordt de overgang van gezinsvervangend naar gezinsondersteunend optreden toch wel breed gedragen.

Het evaluatierapport van Deloitte stelt verder ook nog dat het aantal benodigde voltijdse equivalenten (VTE) voor het nieuwe kinderdagverblijf lager is dan het aantal dat nu is tewerkgesteld in de leefgroepwerking. Deloitte concludeert nogal scherp dat: “De leefgroepwerkers die echter niet inzetbaar zijn in andere afdelingen vanwege het gebrek aan motivatie, gebrek aan vereiste competenties of omdat er eenvoudigweg geen vacatures zijn, de CJK-organisatie zullen moeten verlaten”. Dit is natuurlijk een conclusie van een onafhankelijke instelling die nagaat op welke manier een organisatie optimaal kan worden uitgebouwd. Deloitte komt blijkbaar tot de conclusie dat er op een aantal vlakken een overcapaciteit aan ongemotiveerd en incompetent personeel bestaat.

Wat is de houding van collegelid Brigitte Grouwels ten opzichte van de inhoud en conclusie dit rapport? Welke oplossing ligt collegelid Brigitte Grouwels na aan het hart? Waarom? Heeft zij nog nagedacht over een concrete oplossing om een dergelijke situatie in de toekomst te vermijden?

Mevrouw Greet Van Linter.- Men heeft inderdaad kennis kunnen nemen van de verschillende visies op het hele gebeuren. Zowel de directie als de werknemers hebben hun mening kunnen formuleren. Verder heeft iedereen het evaluatierapport van Deloitte kunnen inkijken.

Het is van essentieel belang dat de hulp aan kinderen die kampen met problematische opvoedingssituaties nu gegarandeerd en geoptimaliseerd wordt.

Van Linter

Tevens moet deze hulp kwaliteitsvol blijven. Men moet hier dringend knopen over doorhakken. De openstaande vragen verdienen een antwoord zodat het overheidsgeld opnieuw op een degelijke manier kan besteed worden.

Welke conclusies trekt collegelid Brigitte Grouwels uit de studie van Deloitte? Op welke manier zullen deze conclusies omgezet worden in beleid? Welke initiatieven zal zij nemen of heeft zij reeds genomen om tot een gegarandeerde, kwaliteitsvolle werking over te gaan? Wat is de stand van zaken? Op 8 december 2009 vond er over dit alles een debat plaats in het Vlaams Parlement. Vlaams minister van Welzijn, de heer Jo Vandeurzen, formuleerde toen een aantal vage antwoorden. Ik veronderstel dat het collegelid intussen minister Vandeurzen heeft gesproken zodat er al een en ander kon geconcretiseerd worden. Hoe zal de zaak verder evolueren? Vindt de overgang van een gewoon kinderdagverblijf naar een gegarandeerde dag- en nachtopvang voor kinderen die beland zijn in crisissituaties, ook effectief plaats? Wordt deze crisisopvang verzekerd?

Mevrouw Elke Roex.- Voor mij gaat het er niet om of ambulante dan wel residentiële opvang het beste is. Ik zei dit tijdens het actualiteitsdebat ook al. Het moet en het zal altijd een en/en-verhaal blijven waarbij kinderen, in grote crisissituaties, zowel residentieel kunnen worden opgevangen als ambulante geholpen. Ambulante hulp zal, spijtig genoeg, de residentiële opvang nooit ten volle kunnen vervangen. Ik herhaal daarom mijn vraag: heeft collegelid Brigitte Grouwels zicht op het aantal beschikbare plaatsen voor residentiële opvang?

Bij het CJK beweert men dat er nooit weigeringen zijn geweest. Volgens het centrum zijn er altijd voldoende plaatsen beschikbaar geweest voor kinderen die in crisissituaties zijn beland. Persoonlijk vind ik dit een heel vreemd verhaal. In mijn persoonlijke omgeving heb ik vernomen dat kinderen die in crisissituaties waren beland, zelfs in de volwassenenpsychiatrie werden geplaatst. Er werd voor hen eenvoudigweg geen opvang gevonden. Dergelijke feiten doen zich dagelijks voor

in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Kinderen kunnen in een aantal gevallen niet op de juiste plaatsen opgevangen worden. Het verhaal van het CJK blijft me dan ook vreemd in de oren klinken. Zeker als het beweert dat crisisopvang overbodig is geworden en men over zal gaan tot kinderopvang. Wat denkt collegelid Brigitte Grouwels hierover?

Heeft zij trouwens nog iets gehoord van Kind & Gezin? Ik heb althans begrepen dat Kind & Gezin beweert dat zij niet kan optreden. Tijdens een inspectie had men vastgesteld dat de kinderen gevaar liepen omdat men niet voor voldoende kwaliteitsvolle opvang kon zorgen. Als er op dat ogenblik kinderen aanwezig zijn, kan Kind & Gezin optreden. Volg nu de juridische kronkel: als er geen kinderen aanwezig zijn, is er ook geen gevaar en bijgevolg kan Kind & Gezin het centrum niet sluiten. Op die manier belandt men toch in heel vreemde situatie? De subsidiërende overheid moet blijven subsidiëren want er zijn geen kinderen en bijgevolg is er ook geen gevaar voor de kinderen. Zodoende kan men de instelling niet sluiten en moet men blijven betalen. Dit is toch hallucinant? Het lukt me niet meer om dat uit te leggen.

Wat is de mening van het collegelid daarover en hoe zal ze ervoor zorgen dat we uit die impasse geraken? De VGC geeft subsidies die gekoppeld zijn aan de erkenning van Kind&Gezin en als die niet kan worden ingetrokken, dan zal de VGC verder moeten blijven betalen.

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- De leden hebben de situatie heel goed beschreven. In de plenaire vergadering van 4 december 2009 ben ik uitvoerig ingegaan op het sociaal conflict met het Centrum voor het Jonge Kind. Ik heb toen geprobeerd om een evenwichtig en genuanceerd antwoord te geven op de terecht kritische vragen van de raadsleden en ik heb mij daarbij onder andere gebaseerd op het rapport van Deloitte, op de informatie van mijn administratie en uit informele contacten.

Zoals al werd beschreven door de vragenstellers, is de situatie ondertussen geëvolueerd. Allereerst heeft de arbeidsrechtbank intussen een vonnis geveld. Daarin zou staan dat de directie de in het

Grouwels

conflict betrokken personeelsleden moet inschakelen in zijn residentiële werking in Vorst. Er is daar nog altijd een residentiële werking en ook ik geloof dat het beleid voor kinderen in noodsituaties zowel ambulante begeleiding als mogelijkheden voor residentiële opvang moet bevatten. Het is in de eerste plaats een taak van de raad van bestuur om hieraan een passend gevolg te geven. Ik wens hierop niet vooruit te lopen, want dat is niet de taak van de overheid.

Ten tweede heeft mijn kabinet intussen een eerste contact gehad met het kabinet van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, om onze toekomstige aanpak op elkaar af te stemmen. Het CJK en zijn deelwerkingen zullen de volgende maanden van nabij worden opgevolgd. Daarbij is ook de noodzakelijke samenwerking met andere partners een belangrijk aandachtspunt. Gelet op de grote noden wordt tegelijkertijd ook uitgegaan van het behoud van de huidige erkende capaciteit van het Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG) in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Het is dus niet de bedoeling om de deuren te sluiten, want we hebben die werking nodig.

De raad van bestuur heeft op 14 december 2009 beslist om de leefgroepwerking in Ganshoren definitief stop te zetten. De ruimte zal worden ingenomen door een kinderdagverblijf met plaats voor 24 kinderen. Kind&Gezin heeft daarvoor eerder dit jaar al een principieel akkoord gegeven. Ik verwijs ook naar de opvangvoorziening in Vorst, waar wel een residentiële werking behouden blijft.

De cijfers over het aantal plaatsen voor crisisopvang in Vorst en Dworp, waar het CKG ook een voorziening heeft, zal ik zo snel mogelijk bezorgen. Op termijn is het de bedoeling dat de residentiële werking terug op één plaats geconcentreerd wordt. Dat zal niet in Ganshoren zijn, maar in Vorst of in Sint-Gillis. We zijn daar nu een goede locatie voor aan het zoeken. Ik zal op korte termijn het Centrum van het Jonge Kind ook uitnodigen voor een gesprek over de toekomstige werking.

Mevrouw Els Ampe.- Als ik het goed begrijp is het personeelsbestand van het Centrum voor het Jonge Kind in de voorbije jaren enorm uitgebreid en wordt daar nu een deel van ingezet voor kinderopvang en het andere deel nog altijd voor de crisisopvang. Hoeveel personeelsleden worden er precies ingezet voor kinderopvang? Zijn het er 7 of gaat het om meer mensen?

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Dat zijn beslissingen van de raad van bestuur, waarvan ik momenteel niet op de hoogte ben. Ik heb binnenkort overleg gepland met het CJK en ik zal daar dus snel zicht op krijgen.

- Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 62) VAN MEVROUW ELKE VAN DEN BRANDT TOT MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, COLLEGELID BEVOEGD VOOR WELZIJN, GEZONDHEID, GEZIN, MEDIA EN PATRI- MONIUM, betreffende het inschrijfsysteem in de voorschoolse opvang

Mevrouw Elke Van den Brandt.- Ik trap een open deur in wanneer ik zeg dat er te weinig plaatsen zijn in de kinderopvang. Het regeerakkoord heeft daarom ook een gestage groei gepland. Het collegelid heeft al gezorgd voor een aantal extra plaatsen. Ik weet niet of ik blij moet zijn met de aangekondigde plaatsen, maar het is wel positief dat er bijkomende plaatsen werden gecreëerd. Er blijven echter tekorten bestaan, wat leidt tot concurrentie en frustratie bij ouders.

Mensen schrijven hun kind vaak in bij verschillende kinderdagverblijven in de hoop dat er toch ergens een plaatsje zal vrijkomen. Hierdoor zijn de wachtlijsten onduidelijk en weinig voorspelbaar, want het is niet duidelijk aan welke crèche de ouders de voorkeur geven. Bovendien hanteren de verschillende kinderdagverblijven andere systemen om de volgorde van de wachtlijsten te bepalen.

Het moment van inschrijven is erg belangrijk. Wanneer je aan mensen vertelt dat je in verwachting bent krijg je na de "proficiat" al meteen de vraag of je al een crèche hebt. En dat is zeker geen

Van den Brandt

misplaatste vraag. Indien je niet inschrijft in het begin van je zwangerschap is de kans klein dat je een plaats vindt. Dit brengt problemen mee voor mensen die pas na enkele maanden op zoek gaan, pas laat weten dat ze zwanger zijn of voor mensen die verhuizen of van werk veranderen. Ik weet dat het niet de realiteit is, maar bij sommige ouders leeft zelfs de indruk dat ze zich al op een wachtlijst moeten zetten voordat ze effectief zwanger zijn.

Een aantal kinderdagverblijven hebben een systeem ontwikkeld om daar een antwoord op te bieden. Brussel-Stad startte bijvoorbeeld recentelijk met een centraal inschrijfsysteem voor de crèches van de stad. De Franstalige kinderdagverblijven hanteren de regel dat inschrijven pas mogelijk is als je minstens 3 maanden zwanger bent, te staven met een doktersattest. Persoonlijk zie ik in deze aanpak heel wat voordelen. Ik ga ervan uit dat deze aanpak tot meer gelijke kansen kan leiden, want niet iedereen beseft hoe belangrijk het is wanneer en waar je de plaatsen moet aanvragen. Het centraliseren van de wachtlijsten zorgt voor meer duidelijkheid, transparantie en gelijke kansen. Bij een inschrijving vanaf 3 maanden zwangerschap zou de arts kunnen doorverwijzen of de ouders erop attent maken dat ze zich moeten inschrijven. Uiteraard is dat ook geen toverformule. Dit moet zeker gebeuren in samenspraak met de sector en we moeten de bestaande systemen en proefprojecten evalueren en nagaan wat het beste systeem is en daar kan het collegelid een centrale rol in spelen.

Momenteel wordt er in Vlaanderen gewerkt aan een kaderdecreet voor de kinderopvang. Vanuit de VGC is het dan ook hét moment om te bepalen hoe wij het opvangbeleid zien. In het decreet is er momenteel niets bepaald. Kinderdagverblijven en hun beheerders kunnen zelf het initiatief nemen en een beleid uitstippelen. Ik verwijt de sector niets, maar het is nu wel het moment om, in overleg met de sector, aan de Vlaamse overheid te laten weten welke oplossingen we voor de bestaande problemen voorstellen.

Is het collegelid op VGC-niveau bezig met het voorbereidend werk om een onderbouwd en overlegd standpunt te kunnen formuleren op het ogenblik

dat het kaderdecreet aangepast wordt? Wordt er overlegd met Kind & Gezin, met de koepels, met de gemeenten enzovoort? Wat is de mening van het collegelid over het centraal inschrijfsysteem? Zou dit kunnen leiden tot meer kansengelijkheid? Is daar onderzoek naar verricht? Werden de bestaande proefprojecten al geëvalueerd?

Is het collegelid bereid een centraal inschrijfsysteem naar analogie van de nieuwe procedures in het basis- en secundair onderwijs te overwegen en dit te bespreken met de sector? Is het collegelid bereid om hetzelfde te doen voor het opleggen van voorwaarden voor de inschrijving op de wachtlijst, zoals een medisch attest dat de zwangerschap bevestigt of het beperken van de inschrijving tot mensen die minstens 3 maanden zwanger zijn? Heeft de minister daar een mening over? Heeft zij daarover studiemateriaal?

Mevrouw Brigitte De Pauw.- Het is volgens mij heel belangrijk om hierover goed te overleggen met de sector en na te gaan of dit een goed systeem is. Ik ben er niet zeker van. In de commissie heb ik tijdens de begrotingsbespreking al benadrukt dat er niet veel middelen voor Welzijn zijn. Een dergelijk centraal inschrijfsysteem kost natuurlijk heel wat geld. Als er keuzes gemaakt moeten worden, heb ik liever dat er geïnvesteerd wordt in extra kinderopvangplaatsen. Als de middelen beperkt zijn, moeten er prioriteiten worden vastgelegd.

Er zijn nog problemen met minicrèches die alleen een erkenning hebben van Kind & Gezin, maar geen subsidiëring. Dat zijn vaak exclusieve Franstalige opvanggelegenheden en veel ouders worden in de war gebracht door die erkenning van Kind & Gezin. Heeft het collegelid daarover al overleg gepleegd met Kind & Gezin en met de bevoegde minister om daarvoor een oplossing te zoeken?

Mevrouw Elke Roex.- In het nieuwe kinderopvangdecreet zou een hoofdstuk over Brussel staan, maar dat zou zich beperken tot een gelijkaardige formulering als bij het lokaal sociaal beleid, namelijk dat we het allemaal achteraf zullen bepalen met de gekende gevolgen. Kan het collegelid haar visie op de kinderopvang in Brussel en de verschillen en de gelijkenissen ervan in vergelijking met de Vlaamse steden duidelijk maken? Ik raad het collegelid aan

Roex

de gelijkenissen extra te benadrukken, want hoe meer we ons aan Vlaanderen kunnen binden, hoe meer we ook de noodzaak van een verschillende aanpak erdoor kunnen krijgen. Hoe zal het collegelid daarover onderhandelen en wat zijn haar doelstellingen?

Ik zou het spijtig vinden mocht dit hoofdstuk - zoals het nu in de ontwerpversie staat - beperkt blijven tot zoiets als "voor Brussel kan alles anders zijn maar dat zullen we op een later tijdstip wel eens bekijken....".

Wat het inschrijvingsbeleid betreft, ben ik het eens met mevrouw Elke Van den Brandt dat daar echt een betere coördinatie moet komen. Ik ben ook een voorstander van een centraal inschrijvingssysteem, zoals dat reeds bestaat in Antwerpen en Gent. In Gent kent dit systeem een groot succes. De nodige computerapplicaties werden reeds ontwikkeld, zodat de kosten serieus worden verminderd.

Eigenlijk bestaat er nu reeds een instrument om zo'n centraal inschrijvingssysteem op punt te zetten, namelijk het CKO. Wat gebeurt er vandaag met dat CKO? Is het collegelid van plan om dit centraal inschrijvingssysteem bij het overleg met het CKO op de agenda te zetten? Is het collegelid van plan om te proberen in dat CKO zo veel mogelijk Brusselse kinderopvanginitiatieven te verzamelen? Vandaag zijn namelijk niet alle initiatieven erbij aangesloten.

Bij ONE vraagt men om drie maanden zwanger te zijn vooraleer men zich mag inschrijven. Volgens het Vlaamse decreet is het vooralsnog zelfs niet mogelijk om die vraag te stellen. Ik heb hier in het verleden ook al discussies over gevoerd. Ik ben in principe een voorstander van zo'n systeem, maar ik stel me wel de vraag of men zich daarbij moet baseren op het aantal maanden zwangerschap. Misschien is het beter om inschrijving pas mogelijk te maken vanaf 6 maanden voor aanvang van de opvang. Sommige tweeverdieners kunnen het zich namelijk permitteren om verlengd verlof te nemen, bijvoorbeeld een jaar loopbaanonderbreking of een jaar ouderschapsverlof. Op die manier zouden zij zich dus meer dan een jaar op

voorhand kunnen inschrijven, veel langer dan iemand die niet de financiële mogelijkheid heeft om verlengd verlof te nemen. Dat is eigenlijk niet eerlijk: verschillende bevolkingsgroepen worden aldus verschillend behandeld. We moeten eens ernstig discussiëren over het criterium dat best zou gebruikt worden.

Mevrouw Els Ampe.- De roep om een inschrijvingssysteem bestaat natuurlijk alleen maar omdat er nu eenmaal veel te weinig plaatsen zijn. We zullen ons in de eerste plaats moeten concentreren op de uitbreiding van het aantal plaatsen. Ikzelf heb al wat ervaring met de moeilijkheden bij het inschrijven in een crèche en het wachten op een telefoontje om te weten of je baby nu mag komen of niet. (*Glimlachjes*) Ik zou het collegelid willen vragen om eens samen te zitten met Vlaams minister Jo Vandeurzen om een nieuw plan op te stellen en de opvangcapaciteit uit te breiden, want dat is echt wel nodig.

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Ik hoop dat mevrouw Elke Van den Brandt blij zal zijn met bijkomende plaatsen in Brussel, want ze zei daar-net dat ze nog niet wist of ze hiermee wel blij was.

Mevrouw Elke Van den Brandt.- Ik had het over een specifieke plaats. Ik vind het jammer als er concurrentie is tussen bestaande welzijnsinstellingen. Van die specifieke plaatsen weet ik het nog niet en wil ik eerst even gaan praten met de betrokkenen vooraleer daarover een uitspraak te doen. Ik ben alleszins blij met elke plaats die erbij komt, laat daarover geen twijfel bestaan!

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Dikwijls moeten we ook rekening houden met de bestaande mogelijkheden. Als we weet hebben van initiatiefnemers die het wel zien zitten om uit te breiden, dan gaat de VGC daar voluit voor.

Aan mevrouw Els Ampe wil ik zeggen dat we hierover heel veel contact hebben met Vlaams minister Jo Vandeurzen. We willen hier in Brussel absoluut ons deel hebben van de uitbreiding in de kinderopvang waarover men op Vlaams niveau tot overeenstemming is gekomen. We moeten onze capaciteit nog kunnen blijven uitbreiden, dat blijft uitermate belangrijk.

Grouwels

Het nieuwe kaderdecreet inzake (voorschoolse) kinderopvang komt niet uit de lucht gevallen. In de nota Een conceptueel kader voor de stroomlijning van een nieuwe organisatie – basistekst werd eind 2005 een concept voor de vernieuwing van de Vlaamse kinderopvang voorgesteld. In overleg met vertegenwoordigers van de opvangsector en de gebruikers, werd dit conceptueel kader verder ontwikkeld en bijgestuurd. In het najaar van 2007 werd in de schoot van Kind & Gezin een Platform Vernieuwing Kinderopvang opgericht. Daarin zetelen vertegenwoordigers van de verschillende werkvormen, van werkgevers en werknemers, van de wetenschappelijke wereld en van lokale besturen. Ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie is hierin vertegenwoordigd in hoofde van een personeelslid van de entiteit Gezin.

Aan mevrouw Elke Roex wil ik zeggen dat de voltooiing van het decreet eraan komt. We zijn er nog niet, maar er komt zeker overleg met minister Jo Vandeurzen over een Brussel-luik. Ik zal zeker mijn huiswerk hierover maken, maar het overleg is pas gepland voor begin 2010. Wat er tot nu toe instaat, is vrij beperkt. Op dat vlak ben ik het eens met mevrouw Elke Roex. Ik ben het ook met haar eens dat we er veel baat bij hebben om de kinderopvang in Brussel zo veel mogelijk in te bedden in het algemene Vlaams beleid. Ik denk dat we goede criteria hebben om echt wel een deel van die Vlaamse inspanningen naar ons toe te halen. Dat zal ik alleszins begin 2010 bespreken met Vlaams minister Jo Vandeurzen.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontwikkelt haar beleidsvisie in nauwe samenspraak met het werkveld. Zowel mevrouw Brigitte De Pauw als mevrouw Elke Van den Brandt hebben het belang daarvan benadrukt. We hebben altijd op deze manier gewerkt. De adviesraad voorschoolse aangelegenheden vervult daarbij een vooraanstaande rol.

Een eerste basisprincipe bij de vernieuwing van de kinderopvang is de toegankelijkheid. Ik citeer een tekst van Kind & Gezin van eind 2006: “Kinderopvang is een maatschappelijke basisvoorzien-

ing en geen voorrecht voor bepaalde groepen van kinderen en gezinnen. Kinderopvang moet toegankelijk zijn voor alle kinderen en zeker ook voor kinderen uit gezinnen die minder kansen hebben, die nood hebben aan de stimulerende omgeving van de kinderopvang. Kinderopvang werkt de al dan niet gewilde barrières weg die maken dat niet alle gezinnen de weg naar goede kinderopvang vinden: financiële, sociale, culturele en taal- en andere drempels. Kinderopvang is een wapen tegen uitsluiting en biedt in hoge mate gelijke kansen”. Wij kunnen alleen maar achter deze visie staan.

Mijn administratie heeft geen weet van een algemeen onderzoek naar centrale inschrijvingssystemen. Wel bestaat in eigen land een onderzoek naar het opnamebeleid en de zoekprocessen bij ouders. Uit het onderzoek “Cartografie van de Nederlandstalige Brusselse kinderopvang”, dat in 2005 werd uitgewerkt door de Universiteit Gent, blijkt dat het opnamebeleid en het zoekproces van ouders aan de basis liggen van uitsluiting van kwetsbare groepen, zoals eenoudergezinnen en ouders uit lage inkomensgroepen. In zijn onderzoek in opdracht van Kind&Gezin kwam ook het studiebureau Market Analysis & Syntheses in 2007 tot gelijkaardige bevindingen op het niveau van de hele Vlaamse Gemeenschap.

In navolging van de Cartografie gaf de VGC in 2007 het startschot voor het “project sociale kinderopvang”. Kinderdagverblijven worden samengebracht in regionale groepen om samen te werken aan toegankelijkheid en diversiteit. Ze krijgen daarbij begeleiding van het VBJK, het Expertisecentrum Opvoeding en Kinderopvang. Terwijl we vóór 2007 dikwijls vaststelden dat sommige kinderopvangverblijven aan koudwattervrees leden tegenover die sociale kinderopvang, merken we vandaag dat dit probleem bijna volledig opgelost is. De meeste Nederlandstalige kinderopvangverblijven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werken mee aan dat project “sociale kinderopvang”.

In 2007 lanceerde Kind&Gezin een aantal proefprojecten onder de naam “Centra voor Kinderopvang (CKO)”. Belangrijke doelstellingen daarbij waren het informeren van ouders, het uit-

Grouwels

werken van een gezamenlijk en gedragen sociaal-pedagogisch opvangproject en een gecoördineerd sociaal opnamebeleid. Ook in Brussel werd 1 project geselecteerd met als naam “Zuurstof in de stad”. Dit project loopt dit jaar af en wordt om budgettaire redenen spijtig genoeg niet verder gezet. De praktijk heeft ons echter geleerd dat dit project zeer goed gewerkt heeft. We hopen en gaan ervan uit dat die werking spontaan wordt verder gezet.

Onlangs besliste de Vlaamse Regering over nieuwe voorrangregels. Voortaan moeten erkende en gesubsidieerde kinderdagverblijven voor ten minste 20% van hun opvangcapaciteit voorrang geven aan kwetsbare groepen. Deze regeling is ook van toepassing op de “zelfstandige kinderdagverblijven” die van Kind&Gezin een vergoeding ontvangen voor het werken met inkomensgerelateerde ouderbijdragen. In Brussel gaat het daarbij vooral om het gemeenschapsonderwijs. Mevrouw Brigitte De Pauw heeft terecht gewezen op de problematiek van mini-crèches die door Kind&Gezin erkend zijn, maar feitelijk Franstalige crèches zijn. We hebben hierover al gesproken met minister Jo Vandeurzen. De regelgeving werd ondertussen al een beetje verstrengd. Als Kind&Gezin dan toch subsidieert, bijvoorbeeld in het raam van de erkenning van inkomensgerelateerde ouderbijdragen, dan wordt er wel rekening gehouden met het taalcriterium, maar volgens ons nog te weinig. Dat blijft voor ons in de contacten met Kind & Gezin en met de Vlaamse Gemeenschap zeker een belangrijk aandachtspunt.

Er bestaat een verschil tussen een “centraal inschrijvingssysteem” en een “gecoördineerd opnamebeleid”. De stad Gent en recenter ook de stad Brussel hebben een “centraal inschrijvingssysteem” opgezet. Ouders kunnen hun kind(eren) niet langer inschrijven bij een individuele voorziening, maar moeten zich richten tot één centraal telefoonnummer. In beide gevallen gaat het uitsluitend om eigen gemeentelijke voorzieningen. Het is niet zo dat in heel Gent alle kinderdagverblijven daarbij aangesloten zijn.

De idee om een inschrijving te koppelen aan

een doktersattest, lijkt op het eerste gezicht een goed idee, dat ik echter eerst wil bestuderen in samenspraak met de sector. Het heeft wellicht ook nadelen, want voor kansarme moeders is het minder evident om met een doktersattest naar kinderdagverblijven te gaan. We zullen dit idee zeker met de sector bespreken, maar ik kan daar nog niet op vooruitlopen.

In de CKO-proefprojecten werd gestreefd naar een “gecoördineerd opnamebeleid”. Deelnemende voorzieningen stemmen hun opnamebeleid op elkaar af, waarbij ook rekening wordt gehouden met sociale criteria. In het CKO Brussel werden tussen de partners van verschillende netten afspraken gemaakt over het onthaal van ouders en de registratie van niet-beantwoorde vragen op een centrale wachtlijst. Men gaat dus na waar er in de buurt nog een plaats vrij is.

De VGC heeft zelf de bevoegdheid niet om een gecentraliseerd inschrijvingssysteem op te leggen. Wel zal de VGC vanuit haar lokale regiefunctie verder werken aan de toegankelijkheid van de kinderopvang. Dit zal in nauwe samenspraak met de sector verlopen. Daarbij zullen wij sterk focussen op de uitbreiding van ons aanbod.

Mevrouw Elke Van den Brandt.- Ik wil op sommige punten reageren, zowel met betrekking tot het antwoord van het collegelid als tot een aantal bemerkingen van collega-raadsleden.

Vooreerst wil ik het over het doktersattest hebben omdat het een concreet voorstel is om terug te tellen vanaf het moment van inschrijving. Daarover moet zeker worden nagedacht. We moeten misschien met de Franstalige Gemeenschap praten om de voor- en nadelen af te wegen, want zij werken reeds met dat systeem. De vraag is of daarbij sommige groepen worden uitgesloten of niet. Is er bijvoorbeeld een doorverwijsfunctie van de artsen? Ik benadruk dat dit niet hier kan worden beslist, maar wel in samenwerking met kinderdagverblijven en misschien ook met ouderverenigingen, want er is ook heel wat expertise bij ouders aanwezig.

Collegelid Grouwels zegt dat er al een aantal initiatieven bestaat waarbij kinderdagverblijven samen-

Van den Brandt

werken en samen een gecoördineerd opnamebeleid voeren. Ik heb dat in de praktijk gemerkt, want ik ben immers een ervaringsdeskundige. Ik heb mijn kind zelfs van crèche willen veranderen na de geboorte. Dat was zeker niet evident, maar het is gelukt. Ik heb gemerkt dat er heel veel goodwill aanwezig is en dat de crèches met elkaar telefoneren en overleggen betreffende hun beschikbaarheid. Er wordt zeker samengewerkt en gezocht naar creatieve oplossingen. Daarom zou het middelenbesparend kunnen zijn om te werken met een centraal registratiesysteem. We kunnen daarover beter eens nadenken. Iedere plaats die we kunnen scheppen, moeten we uiteraard creëren, maar crèches steken ook heel veel tijd in het onthaal en aan de rondleiding van ouders. Op het moment van de inschrijving wil men als ouder in ieder geval gaan kijken, ook al zegt de crèche dat de plaatsen bezet zijn. Als ouder wil men toch op de wachtlijst geplaatst worden, want “men weet nooit”. Men kan niet inschrijven in een crèche zonder er ooit te zijn geweest. Maar er zijn wel veel nutteloze gesprekken. Zelf heb ik daar ook aan meegedaan. Ik ben op wachtlijsten gaan staan, al zei men in de crèche dat er geen plaats was en ik heb zo onnodig uren in crèches doorgebracht.

Vraag is of het middelenbesparend kan zijn om het personeel actiever in te zetten bij de opvang van de kinderen in plaats van de opvang van de ouders. Ik wil wel een nuance aanbrengen, namelijk dat er ook contact moet zijn tussen de ouders en de crèche bij de inschrijving want er moet een engagement van de ouders aanwezig zijn om naar die welbepaalde crèche te willen gaan. Als er dan bepaalde voorrangregels gelden, kan dat beter via een dergelijk systeem verlopen.

Ook het probleem van het statuut van de onthaalouders werd aangehaald. Er zijn heel weinig onthaalouders in Brussel. Als er voor hen geen volwaardig statuut mogelijk is, moeten wij al onze middelen op de kinderdagverblijven inzetten. Het statuut is zodanig ondermaats dat het niet meer dan logisch is dat zo weinig mensen dat willen doen.

Het is jammer dat de middelen voor het CKO niet worden voortgezet. In tijden van crisis zijn keuzes echter noodzakelijk. Het collegelid gaat ervan uit dat de werking spontaan zal worden voortgezet. Ik zal contact opnemen met de mensen die er werken om te horen of dat mogelijk is.

Wat de bestaande voorrangregels betreft - waarbij 20% kwetsbare groepen moet worden opgevangen - is het zo dat voor sommige kinderdagverblijven dat gemakkelijker lukt, en bij andere dan weer moeilijker. Weerom denk ik dat voorrangregels beter tot uiting kunnen komen als er ergens een centraal inschrijvingsysteem bestaat of een gecoördineerd opnamebeleid, maar afhankelijk van de aard van de crèche zal er altijd een eigen opnamebeleid worden gevoerd. Ik denk bijvoorbeeld aan bedrijfscrèches. Hiervan zijn er in Brussel heel weinig. Zij geven voorrang aan hun eigen personeel. Uiteraard is er geen uniek opnamebeleid mogelijk, maar we kunnen wel ijveren voor een zo goed mogelijke samenwerking en een zo goed mogelijke centralisatie van het bestaande systeem.

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Ik neem uiteraard deze suggesties mee naar het overleg met de sector. Ik zal ook contact opnemen met de Franse Gemeenschap om hun evaluatie te horen over hun centraal inschrijvingsysteem. Ik ben daar benieuwd naar want het bestaat nog niet zo lang.

- *Het incident is gesloten.*

VRAGEN (R.v.O., art. 59)

Infrastructuurproblemen in het deeltijds kunstonderwijs

De heer Fouad Ahidar.- Essentieel voor het versterken van de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel is het uitbouwen van Nederlandstalige vrijetijdsnetwerken rond de basisscholen. Het deeltijds kunstonderwijs kan hierbij een belangrijke rol spelen. Een academie organiseert idealiter een derde van zijn activiteiten in exclusieve infrastructuur en kan twee derde inbedden in schoolgebouwen van derden.

Ahidar

Naar aanleiding van het ontslag van Dirk Baeten, directeur van de gemeentelijke academie van Sint-Agatha-Berchem, is gebleken dat de hoofdzetel van deze bloeiende academie onder druk staat. De academie huist in gebouwen van de gemeentelijke basisschool. De prioriteit van de gemeente ligt overigens, ook ten aanzien van de Franstalige academie, bij het leerplichtonderwijs. Hierdoor verliest de academie jaar na jaar lokalen voor haar werking.

Ook de situatie in andere gemeentelijke academies zou vergelijkbaar zijn. Het deeltijds kunstonderwijs van het gemeenschapsonderwijs in Anderlecht heeft dan weer ruimte genoeg, maar deze is in een zeer verouderde staat, op het randje van onveilig. Daar worden, op initiatief van voormalig collegelid Pascal Smet, in het nieuwe gemeenschapscentrum enkele leslokalen en een klein auditorium exclusief gereserveerd voor de academie.

Beschikt de collegevoorzitter over een kwantitatieve en kwalitatieve inventaris van de infrastructuur van de verschillende Nederlandstalige instellingen voor deeltijds kunstonderwijs? Zo ja, kan ik daarvan een kopie ontvangen? Zoniet, kan de infrastructuur dan op korte termijn in kaart worden gebracht?

Zijn er binnen het Urgentiefonds Onderwijs al aanvragen voor investeringen in infrastructuur van het deeltijds kunstonderwijs? Zo ja, welk gevolg werd dan hieraan gegeven? Bestaat er een budgettaire marge en is er bereidheid om in deze infrastructuur te investeren?

Kan de collegevoorzitter een overzicht geven van de lessen deeltijds kunstonderwijs die in een andere schoolinfrastructuur worden aangeboden en door welke instelling gebeurt dit dan?

De heer Jean-Luc Vanraes, collegevoorzitter.- Dit is een zeer pertinente vraag. Het deeltijds kunstonderwijs is al sinds geruime tijd het arme broertje in ons onderwijslandschap ondanks de moedige inspanningen van de leerkrachten. In 2007 stelde het Samenwerkingsforum DKO Brussel een rapport op rond de infrastructuurproblematiek van

het Brusselse deeltijds kunstonderwijs. Ook de subsidiemogelijkheden van het deeltijds kunstonderwijs werden onderzocht evenals wat ter zake mogelijk was binnen de VGC. Een lijst van de infrastructuurproblematiek per onderwijsnet en per academie werd opgesteld. Het betreft hier een opsomming zoals aangegeven door de academies en dus geen lijst van gebreken opgesteld door een architect of ingenieur. Ik zal het rapport bezorgen aan de heer Ahidar.

Het Samenwerkingsforum vroeg aan de toenmalige Vlaamse minister van Onderwijs om de gebreken van de verschillende DKO scholen extern te laten vaststellen, met de bedoeling een duidelijk zicht op de kostprijs en de mogelijkheden te krijgen. Daarnaast bevatte het rapport een vraag tot duidelijke financiële steun vanuit de hogere overheden en een vraag om gevolg te geven aan het rapport, door rekening te houden met het DKO in decreten rond infrastructuurproblematiek.

Het samenwerkingsforum DKO heeft tot op vandaag nog geen antwoord gekregen van de Vlaamse Gemeenschap. Ik heb op 24 november 2009 aan de nieuwe minister van Onderwijs, de heer Pascal Smet, de vraag gesteld op welke wijze hij de infrastructuurproblematiek wil aanpakken in het kader van een dynamisch netwerkonderwijs, waarbij de academies voor het DKO samenwerken met de scholen.

De scholen van het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs zouden in principe hun aanvraag kunnen indienen bij AGION. AGION krijgt echter jaarlijks een budget van de Vlaamse Gemeenschap dat wordt berekend op basis van het aantal leerlingen in het leerplichtonderwijs en behandelt de dossiers van het DKO niet omdat ze al niet genoeg middelen hebben voor het leerplichtonderwijs. Bij het GO! worden de prioritaire dossiers voorgesteld via de scholengroepen. Ook hier is de vraag van het leerplichtonderwijs zo groot dat men vaak het DKO vergeet.

Wat het Urgentiefonds betreft, werd vanaf het begin in het akkoord met AGION en GO! vastgelegd dat de subsidies moesten dienen voor het leerplichtonderwijs. Dit werd ook zo gevraagd door de raadsleden die mee de discussie voerden

Vanraes

in 2001 en 2002.

Omdat in het Vlaamse regeerakkoord staat dat men werk wil maken van een grondige hervorming van het DKO met het oog op een ruime cultuurparticipatie, heb ik Vlaams minister Pascal Smet gevraagd om ook de infrastructuur van het DKO als element op te nemen. De VGC kan daarin een ondersteunende rol spelen, maar het zijn de inrichtende machten die de prioriteiten bepalen en dus ook welke infrastructuurdossiers eerst behandeld zullen worden.

De muziekacademie van Anderlecht organiseert lessen algemene muzikale vorming in het Koninklijk Atheneum Koekelberg, maar die school is geen filiaal van de muziekacademie. Binnen het Samenwerkingsforum DKO Brussel werd afgesproken het project twee jaar te laten lopen met telkens de opstelling van een tussentijdse stand van zaken. De leerlingen die deze lessen volgen, worden doorverwezen naar de academies van Sint-Agatha-Berchem en Jette.

De heer Fouad Ahidar.- De collegevoorzitter zegt contact te hebben opgenomen met Vlaams minister Pascal Smet over deze problematiek. Maar weet de collegevoorzitter hoeveel middelen er ongeveer nodig zijn? We moeten er een bedrag kunnen op plakken om dan hiermee naar minister Smet te stappen. Dan kan eens nagegaan worden of Brussel armer of rijker is dan de rest van Vlaanderen en hoe de verdeling van de middelen gebeurt. Is er al een schatting voorhanden die overeenstemt met de noden van het kunstonderwijs zodat het kan voortwerken en zich verder ontwikkelen?

De heer Jean-Luc Vanraes, collegevoorzitter.- Als we dat optimaal zouden berekenen, zouden de middelen zeer hoog liggen omdat in sommige gemeenten de kinderen of volwassenen die dat type onderwijs volgen, in klassen zijn ondergebracht die door de gemeente of door een ander type onderwijs ter beschikking worden gesteld. In deze klassen is niet in iets speciaals voorzien of is er niets aangepast. Men mag daar enkel het nodige instrumentarium plaatsen en daarmee uit.

Wat wij al een tijd geleden hebben gezonden naar de bevoegde minister is een lijst van problemen waarvoor een minder dure oplossing wordt geboden. De prijzen evolueren natuurlijk, want wat in 2005 100 euro kostte, kost nu waarschijnlijk al 107 of 110 euro.

Ik denk dat het veel beter is om ten aanzien van de Vlaamse Regering de problematiek te schetsen en haar te vragen of ze ons kan helpen. Wij zijn blij dat nu in het Vlaamse regeerakkoord staat dat hieraan voorrang moet worden verleend en we hopen dat we dossier per dossier zullen kunnen behandelen, natuurlijk de meest dringende eerst, want er zijn een aantal echt schabouwelijke situaties bij.

Ik denk niet dat het de goede manier is om aan Vlaams minister Pascal Smet mee te delen hoeveel we nodig hebben. Het is veel beter om hem de dossiers over te zenden en de problemen te schetsen en hem vervolgens te helpen een oplossing uit te dokteren. Ik kan wel een totaalbedrag vragen aan de administratie, maar ik deins ervoor terug om dat mee te delen aan de heer Ahidar. We zouden een precies bedrag moeten vragen aan aannemers. De kwestie is altijd al stiefmoederlijk behandeld. Als de heer Ahidar de lijst van gebreken te zien krijgt, zal hij wel beseffen dat het moeilijk is om exact te zeggen hoeveel het zal kosten, omdat er nu eenmaal verschillende oplossingen bestaan.

Terugtrekking van Sensoa uit Brussel

Mevrouw Bianca Debaets.- Ik denk dat we Sensoa, het Vlaams service- en expertisecentrum voor seksuele gezondheid en hiv, allemaal wel kennen. Sensoa richt zich tot doelgroepen die speciale noden hebben qua seksuele gezondheid of bijzondere aandacht verdienen, zoals jongeren, holebi's, allochtonen en mensen met hiv. Om aan hun behoeften te voldoen, ontwikkelde Sensoa specifieke programma's. Ik heb echter vernomen dat Sensoa zijn werking in Brussel zou stopzetten en zich voortaan alleen nog zou toeleggen op het project 'Mannen die seks hebben met mannen.'

Nu de werking van Sensoa zich voortaan alleen nog zal toespitsen op dat ene specifieke project rond homoseksuele mannen, maak ik me zorgen over

Debaets

de andere opdrachten van Sensoa. Want gebeurt er voor andere doelgroepen en andere thema's? De noden in Brussel zijn immers bijzonder groot. Ik denk bijvoorbeeld aan de vele tienerzwangerschappen. We weten dat die in Brussel frequenter voorkomen dan in meer landelijke gebieden, zeker bij allochtone meisjes, omdat in hun milieu het thema seksualiteit en preventie vaak nog taboe is. Ook op het vlak van seksueel geweld is er nog heel wat werk aan de winkel, getuige de recente cijfers die werden bekendgemaakt naar aanleiding van de wittelintjesactie. Maar liefst de helft van de vrouwen zou ooit het slachtoffer zijn geweest van seksueel geweld. Daaronder valt ook onder meer seksuele intimidatie.

Daarnaast ligt het aantal hiv-besmettingen in grootsteden, ook in Brussel, een pak hoger dan in andere gebieden. De stijging van het aantal besmettingen in België – een trend die sinds een aantal jaren opnieuw in opmars is – wordt voornamelijk op naam van homoseksuele mannen geschreven. Zo werden in 2008 meer dan 1.000 nieuwe besmettingen geregistreerd, een cijfer dat zeker tot de verbeelding spreekt. Bij die besmettingen zijn heel wat mensen van allochtone origine. Ongeveer 88 % van die nieuwe besmettingen zijn mannen, toch wel een cijfer om bij stil te staan. Toch staan lang niet alle besmettingen op hun conto. Voor de andere mensen met hiv zou het bijzonder jammer zijn dat Sensoa zijn deuren in Brussel sluit en hier minder actief wordt.

Uit de aangehaalde voorbeelden en cijfers moeten we leren dat preventie en sensibilisering bijzonder belangrijk zijn, bij voorkeur zo laagdrempelig en meertalig mogelijk. Als we weten dat veel van de nieuwe besmettingen voorkomen bij anderstaligen of mensen van allochtone origine, dan weten we toch dat we ook voor die mensen heel doelgericht moeten werken.

In verband met de meer algemene seksuele gezondheid, meen ik dat Brusselse gezinnen, kinderen en pubers recht hebben op goede informatie, sensibilisering en preventie op vlak van seksuele gezondheid. We weten dat kinderen of jongeren steeds op vroegere leeftijd hun eerste seksueel contact heb-

ben. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat zij daarbij goed worden voorgelicht zodat het eerste seksueel contact niet alleen veilig verloopt, maar ook met het nodige respect. Een aantal instanties - zoals scholen, WMKJ's en jeugdhuizen – kunnen partners zijn die ervoor zorgen dat jongeren voldoende geïnformeerd en gesensibiliseerd worden, maar die partners hebben niet altijd zelf de nodige expertise in huis. Daarom was het belangrijk dat zij beroep konden doen op Sensoa om hun de nodige programma's te leveren, om sprekers uit te nodigen in de klassen, materiaal uit te wisselen enzovoort.

Klopt het dat Sensoa zijn algemene werking in Brussel stopzet en zich voortaan alleen nog zal toeleggen op het project 'Mannen die seks hebben met mannen?' Dat is een noodzakelijk project. Dat hoort u mij zeker niet ontkennen, maar de werking van Sensoa is veel breder dan dat. Dat blijft ook in Brussel belangrijk.

Als Sensoa zijn deuren in Brussel sluit of zijn personeel uit Brussel weghaalt, wat zijn daarvoor dan de voornaamste redenen?

Welke organisaties zullen de opdrachten overnemen? Draagt Sensoa die opdrachten aan andere partners over of blijft Sensoa daarin alsnog een rol spelen?

Hoe worden acties betreffende seksuele gezondheid en preventie in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel georganiseerd? Gaat Sensoa die nu vanuit Antwerpen organiseren, wat ik wel een beetje jammer zou vinden? We hebben Brusselse mensen op het Brusselse terrein nodig.

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Het is een goede zaak dat in dit dossier wat duidelijkheid wordt geschapen.

In de zomer van 2009 heeft Sensoa zijn werking in Brussel grondig geëvalueerd. Daarbij werd de strategie om voor alle doelgroepen met 1 contactpersoon in Brussel te werken in vraag gesteld, zowel vanwege de grootteorde van de opdracht als voor de optimale doorstroming van informatie. Het tegemoetkomen aan de behoeften van een groot aantal Brusselse organisaties hing immers

Grouwels

veel te vaak af van de inzetbaarheid van 1 medewerker. De heroriëntering van Sensoa Brussel brengt met zich mee dat door de verdere integratie van Sensoa Brussel in de reguliere werking van Sensoa, meer medewerkers worden betrokken bij de Brusselse activiteiten. Op 9 oktober 2009 werd Sensoa uitgenodigd voor een overleg met mijn kabinet en administratie en werd die heroriëntering ook grondig besproken.

Sensoa heeft opnieuw voor een uitbreiding van zijn activiteiten naar homomannen gekozen, in lijn met de nieuwe Vlaamse regeringsverklaring. Vandaar de keuze in het kader van de VGC-werking voor het project Terreinwerking naar mannen die seks hebben met mannen in Brussel.

De contacten met prioritaire Brusselse partners worden in het nieuwe concept verder uitgebouwd. In het overleg werd beklemtoond dat het belangrijk is om de band met de Brusselse huisartsen te versterken en de link met het Huis voor Gezondheid te leggen. Samenwerking en netwerkvorming is in het nieuwe concept bijzonder belangrijk.

Sensoa vraagt vanaf 2010 ook subsidies aan de VGC voor dat project inzake homomannen, waarop het zich in Brussel focust. Daarvoor zijn goede redenen, aangezien wordt vastgesteld dat 50 % van de soa's zich voordoet bij 5 % van de mannen, namelijk homomannen. De VGC-aanvraag richt zich specifiek op de meest prioritaire doelgroep in hiv- en soa-preventie, waarbij de terreinwerker zich concentreert op Brussel. Terreinwerking is een aanvulling op de algemene werking.

We hebben in Brussel voor dat project gekozen, omdat gebleken is dat in Vlaanderen een uitgebreide terreinwerking inzake hiv voor de doelgroep van homomannen op lokaal niveau ontbreekt. Die terreinwerking heeft bovendien een positieve band met de homohoreca en de holebiverenigingen. We vinden het belangrijk dat preventie niet wordt gereduceerd tot campagnes, maar dat men daarmee via allerlei kanalen heel actief bezig is.

Sensoa werkt voor dit project samen met Çavaria, de nieuwe naam van de holebifederatie. Er wordt

ook samengewerkt met het Regenbooghuis, met het Holebi Overleg Brussel, met Alias, met het Elisacentrum in Sint-Pieters, met Ex Aequo en met nog andere holebi-organisaties.

Het project waarvoor Sensoa een aanvraag doet bij de VGC, heeft betrekking op een halftijds personeelslid, staffunctie, en werkingsmiddelen. We hebben dat vanmorgen op de bijeenkomst van het College goedgekeurd.

Dan kom ik op de andere thema's waarover mevrouw Debaets haar bezorgdheid heeft uitgesproken. Mocht blijken dat er geen of onvoldoende oplossingen zijn voor diverse thema's inzake soa-bestrijding en voorlichting, dan zal de VGC opnieuw met Sensoa onderzoeken hoe die thema's kunnen worden opgevangen. Maar dat hoeft niet alleen met Sensoa te gebeuren. Netwerken zijn heel belangrijk. Ik verwijs naar Logo Brussel, CAW Mozaïek enzovoort.

De voorzitter.- Mag ik het collegelid vragen om het betoog af te ronden?

De heer Jean-Luc Vanraes, collegevoorzitter.- Nu wordt het net interessant. (*Glimlachjes*)

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Mijn excuses. Er zouden hier flikkerlichten voor mij moeten staan, want ik had de tijd uit het oog verloren. (*Vrolijkheid*)

In verband met seksuele gezondheid en preventie in het Nederlandstalig onderwijs worden ook verschillende acties georganiseerd. Er wordt op een geïntegreerde manier gewerkt rond seksuele gezondheid. Dat gaat over preventie inzake allerlei risico's, zoals tienerzwangerschappen. Jongeren worden geholpen een gezond seksueel leven te ontwikkelen. Sensoa biedt materiaal, vorming en studiedagen aan leerkrachten aan en op de website van Sensoa kunnen leerkrachten veel materiaal voor kinderen, jongeren en hun begeleiders vinden, bijvoorbeeld de tentoonstelling en het pakket 'Goede Minnaars' of de campagne 'k Zag 2 beren', een tentoonstelling over seksualiteit en relaties voor kleuters en kinderen van 3 tot 12 jaar. Er wordt dus zeer jong mee begonnen.

Grouwels

Elke school heeft ook een eigen opdracht. Veel hangt af van het schoolbeleid. In Brussel werkt Sensoa in dat kader nauw samen met CAW Mozaïek, dat instaat voor begeleiding van leraren op scholen. Er wordt ook samengewerkt met Logo Brussel voor het promoten van de materialenbox voor scholen inzake relaties en seksualiteit. Er wordt tevens samengewerkt met KAJ Tegenstroom, de zingevingsdienst van de jongerenbeweging KAJ, die bezinningsdagen, klasdagen en vormingen organiseert voor leerlingen uit het middelbaar onderwijs. Daarnaast wordt er ook samengewerkt met Zin-d'erin(g), een dienst van Chirojeugd Vlaanderen, die zich specifiek richt naar het onderwijs en die probeert om de opvoedingsprojecten van het onderwijs en het jeugdwerk aan elkaar te linken.

Conclusie: Sensoa verlaat Brussel niet. Ik meen dat we met dit nieuwe systeem zelfs tot een versterkte werking kunnen komen.

Mevrouw Bianca Debaets.- Ik blijf het enigszins jammer vinden dat het Brusselse aanspreekpunt verloren gaat. Dat was een Brusselse vrijgestelde. Het was voor de partners, bijvoorbeeld de huisartsen, duidelijk dat die figuur centraal stond. Hij maakte ook deel uit van de adviesraad Gezondheid. Ik vraag mij af of die taak vanuit Antwerpen wel dezelfde invulling kan krijgen.

Het collegelid stelt mij wel gerust dat de werking niet verloren gaat. Integendeel, het zal vanuit de algemene werking van Sensoa misschien zelfs nog meer invulling krijgen.

Ik vind het positief dat in het onderwijs zoveel aandacht gaat naar preventie. Dat zelfs de kleuters al worden gesensibiliseerd met het programma "k Zag 2 beren", overtreft mijn stoutste verwachtingen.

Huisvestingsproblemen van Scouts Sint-Martinus in Ganshoren

De heer Fouad Ahidar.- De VGC engageert zich voor het ondersteunen van initiatieven van jongeren in Brussel. Recent was er een probleem met

de lokalen van de scouts Sint-Martinus uit Ganshoren.

De gemeente Ganshoren stelt zich vragen bij de brandveiligheid van de trappen in de gebouwen van de scouts, die evenwel door de gemeente zelf aan de scouts worden verhuurd.

De scouts van Ganshoren verkeren in onzekerheid, gezien het feit dat het huurcontract met de gemeente niet geheel formeel is. Daarom zou een eventuele investering in de vernieuwing van de trappen ook een groot risico inhouden. Als ze in pakweg januari een grote investering doen, kan de gemeente hen er het volgende jaar al uitzetten.

De mogelijkheid werd geopperd dat de VGC het pand zou aankopen. Eerst leek dit niet mogelijk gezien het bestemmingsplan, maar nu blijkt dat dit toch geen bezwaar is, gezien het feit dat de scouts een vereniging van openbaar nut vormen.

Voorts beschikt het pand niet over stromend water, hetgeen het gebruiksgemak natuurlijk niet ten goede komt. Ook op dit vlak zou de VGC zich hebben geëngageerd.

Welke beloftes heeft de VGC gedaan? Welke opties heeft de VGC om het pand waarin de scouts hun activiteiten organiseren, aan te kopen? Welke andere mogelijkheden ziet het collegelid?

De heer Bruno De Lille, collegelid.- De scouts Sint-Martinus Ganshoren zijn inderdaad gehuisvest in twee aanpalende panden in de Demesmaekersstraat in Ganshoren. Het eerste pand is een hoeve in handen van de grondregie, waarvoor de scouts een erfpachtovereenkomst met de grondregie hebben gesloten. Het andere pand is een herenhuis van de gemeente dat Sint-Martinus deelt met Akabe, de scoutswerking voor jeugd met een handicap. In de hoeve die onlangs werd gerenoveerd, is er een probleem met het water. Het herenhuis is afgekeurd door de brandweer.

Ik ben al geruime tijd op de hoogte van de moeilijkheden en we proberen ze op te lossen. De eerste keer dat dit mij werd gemeld, was op het spaghettifestijn van de scouts van Ganshoren. Intussen hebben we de panden bezocht samen met de schepen van Jeugd van Ganshoren. Het

De Lille

waterprobleem zou normaal gezien op zeer korte termijn opgelost moeten worden. Ik vind het persoonlijk heel vreemd dat het zo lang heeft geduurd. Er is blijkbaar onenigheid tussen de grondregie en Vivaqua over wie de kosten moet betalen voor de aansluiting op de waterleiding. Het eerste deel van de werken werd betaald door de scouts, maar werd hen later teruggestort door Vivaqua omdat ze vonden dat de grondregie moest betalen. De grondregie weigerde, waardoor de boel is stilgevalen. Er is nu geen water, geen verwarming en het sanitair kan niet worden gebruikt.

Momenteel is de situatie juridisch uitgeklaard. De VGC is in elk geval bereid om een financiële bijdrage te doen. We hebben al een groot bedrag, 153.000 euro, besteed aan de renovatie van de hoeve. Een extra financiële inspanning om de watervoorziening in orde te brengen, weegt niet op tegen het verlies als we de zaak op zijn beloop laten.

Het andere pand, dat momenteel wordt gebruikt door de Akabe-groep en enkele afdelingen van de scouts, is recent afgekeurd door de brandweer. De verdiepingen mogen niet meer worden gebruikt. Enkel de benedenverdieping, waar Akabe is ondergebracht, mag overdag nog worden gebruikt.

De schepen stelde voor dat de VGC het gebouw zou aankopen, maar we kunnen moeilijk eendeloos panden blijven kopen. De vraag is nu of de VGC misschien kan investeren in het gebouw. We zijn aan het onderzoeken of er samen met de gemeenten een oplossing kan worden gevonden. Die zou er bijvoorbeeld in kunnen bestaan dat de gemeente het gebouw ter beschikking stelt en dat wij een aantal uitgaven doen voor verbouwing. We zouden dan ook moeten nagaan of het gebouw een meervoudige bestemming kan krijgen. De scouts gebruiken het immers vooral in het weekend. Ik denk bijvoorbeeld aan een speelpleinwerking in de grote vakantie, of educatieve initiatieven.

Een dergelijke zaak ligt gevoelig, want elke jeugdorganisatie wil wel een eigen gebouw. Ze hebben allemaal een baksteen in de maag. Dat kost heel

veel geld, dus we moeten vanuit de VGC bekijken hoe de gebouwen optimaal gebruikt kunnen worden. Ik vind het te duur om een gebouw alleen in het weekend te gebruiken. Als het mogelijk is om gebouwen te delen, dan moeten de betrokken organisaties maar onderling afspraken maken.

De mogelijkheden voor het herenhuis zijn op korte termijn redelijk beperkt. Dit moeten we bekijken met de gemeente. Voor de hoeve zijn er alternatieven mogelijk, omdat daar nog wat ruimte is die momenteel onderbenut blijft. Er is bijvoorbeeld een grote zolder die – mits een kleine investering – perfect voor activiteiten kan worden gebruikt. Akabe werkt vooral op zaterdag, de scouts vooral op zondag, dus eigenlijk zouden ze gemakkelijk een gebouw kunnen delen. We zijn dit allemaal aan het onderzoeken teneinde de zaak op korte termijn aan te pakken en ervoor te zorgen dat iedereen zijn plek vindt. De plannen op korte termijn spitsen zich dus vooral toe op de hoeve. We blijven met de gemeente praten om een oplossing op lange termijn uit te werken.

De heer Fouad Ahidar.- Ik hoor her en der dat het collegelid effectief goed bezig is. Ik wil hem daarvoor bedanken. Begrijp ik het goed dat er eigenlijk niet veel zal gebeuren met het herenhuis?

De heer Bruno De Lille, collegelid.- Dat moeten we bekijken met de gemeente, maar hoe dan ook is er op zeer korte termijn niet veel mogelijk. Daarvoor is de toestand van het huis te slecht. Op korte termijn zullen we de hoeve laten aanpassen zodat daar extra ruimte komt.

Mogelijkheid tot het invoeren van een schoolkaart of spijbelkaart

De heer Paul De Ridder.- De spijbelproblematiek is een reeds lang aanslepend dossier en blijft de gemoederen beroeren. Al in 2005 bracht de Vlaamse Onderwijsraad het volgende advies uit: “Een specifiek regionaal probleem is dat van Brussel waar, omwille van de communautaire situatie, een bepaalde groep leerlingen, noch door de Vlaamse Gemeenschap noch door de Franse Gemeenschap, wordt geregistreerd. De Raad vraagt dat er op dit vlak overleg plaatsvindt tussen

De Ridder

beide gemeenschappen om te voorkomen dat er jongeren omwille van bestuurlijke hiaten tussen de plooiën van de leerplicht vallen.”

Er is dus nood aan overleg met de Franse Gemeenschap en/of de Franse Gemeenschapscommissie zoals blijkt uit de beleidsbrieven Onderwijs.

Op 9 april 2008 maakte de toenmalige Vlaamse minister Frank Vandenbroucke bekend dat “de Vlaamse en de Franse Gemeenschap voor het eerst samen onderzocht hebben of alle Brusselse kinderen en jongeren voldoen aan de leerplicht. Na een eerste vergelijking van de databanken is er nog onduidelijkheid over 6.000 minderjarigen. Van hen is tot nu toe niet duidelijk of ze aan de leerplicht voldoen.”

Het is niet zo gemakkelijk om die vraag te beantwoorden. Er zijn de gegevens van de Vlaamse en die van de Franse Gemeenschap. Het komt erop aan ze naast elkaar te leggen teneinde te controleren of alle kinderen in Brussel effectief school lopen. Dit vergt samenwerking met lokale betrokkenen: scholen, Centra voor Leerlingenbegeleiding, gemeentebesturen, politiezones, enzovoort.

Zowel de Vlaamse minister als de minister van de Franse Gemeenschap denken na over deze problematiek. Ook andere mensen hebben in dit verband voorstellen geformuleerd. Zo pleit de heer Deveaux, directeur coördinatie van de federale politie in Brussel, voor het invoeren van een ‘schoolkaart’ of ‘spijbelkaart’. Dit zou een soort identiteitskaart zijn met het uurrooster en telefoonnummer van de school. Op die manier kunnen agenten nagaan of de leerling op dat moment al dan niet op school moet zitten. Er bestaan dus concrete projecten en ideeën voor een schoolkaart.

Voor alle duidelijkheid: het ligt allerminst in onze bedoeling een heksenjacht op jongeren te ontketenen. Toch mogen wij niet blind blijven voor de realiteit. Wat begint als kattenkwaad van kinderen die zich vervelen, ontardt jammer genoeg in een aantal gevallen tot regelrechte criminaliteit. Bovendien is vorming en onderwijs een conditio sine

qua non om jonge mensen een toekomst te geven. Reeds in de zeventiende eeuw was men zich daar zeer goed van bewust. Toen wezen de Brusselse wethouders zeer terecht op de noodzaak om kinderen de nodige kennis bij te brengen, of zoals het destijds heette: “de kinders inne te stampen ende te onderwijzen”.

Hoe staat de collegevoorzitter tegenover het idee van een schoolkaart? Laat hij dit concept onderzoeken?

De heer Jean-Luc Vanraes, collegevoorzitter.- Ik moet eerlijk zeggen dat ik mevrouw Grouwels’ boekje over twee beren verkies boven het ‘instampen’ van de zeventiende eeuw.

Deze vraag betreft een heel delicaat en belangrijk probleem. Zoals de heer Paul De Ridder terecht heeft opgemerkt, zijn naar aanleiding van de Rondetafelconferentie, waar de ministers Frank Vandenbroucke en Guy Vanhengel aan deelnamen, een aantal beleidsprioriteiten vastgelegd in verband met het spijbelen. Er werd tevens een spijbelactieplan uitgewerkt door minister Frank Vandenbroucke.

De gemeenschappelijke leerplichtcontrolecel van de Vlaamse en de Franstalige onderwijsministeries heeft inderdaad een controle afgerond van het schooljaar 2008-2009. Van de 6.511 leerplichtige leerlingen uit het rijksregister, waarvan in het begin van het schooljaar niet bekend was op welke manier ze voldeden aan de leerplicht, bleven er uiteindelijk nog 815 over. Deze dossiers zijn doorgegeven aan het parket, maar bevinden zich in een spanningsveld tussen administratieve, juridische en jeugdhulpdiensten. Dat wordt niet altijd meegedeeld. Er bestaat hiervoor geen centraal informatiepunt. De heer Fouad Ahidar heeft er trouwens uitgebreid en heel terecht over bericht in de pers. Ik ben geen voorstander van het invoeren van een schoolkaart of spijbelkaart.

Actualiteitsvraag (R.v.O., art.61)

De idee van het UZ Brussel als Vlaamse enclave in het Brussels hoofdstedelijk gewest

Mevrouw Greet Van Linter.- In een opiniestuk in Brussel Deze Week van 16 december 2009 pleiten

Van Linter

de rector van de VUB en de directeur-generaal van het UZ Brussel voor een herschikking van de bevoegdheden, teneinde de belemmeringen waar zowel het ziekenhuis als de universiteit onder lijden, weg te werken.

De auteurs merken op dat de bevoegdheden te zeer versnipperd zijn tussen de Vlaamse Regering, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Federale Overheid. Ze poneren de stelling dat de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie zich teveel richten op personen en onvoldoende op instellingen. Ze hekelen tevens het feit dat ze als Vlaamse instellingen in Brussel enerzijds onvoldoende gebruik kunnen maken van allerhande Vlaamse voordelen zoals de mobiliteitsinitiatieven, en anderzijds te vaak worden geconfronteerd met overheden die naast of tegen elkaar werken.

Daarom pleiten ze er voor dat ofwel het UZ integraal onder Vlaamse bevoegdheid komt, ofwel de bevoegdheid van de VGC sterk wordt uitgebreid. Volgens de auteurs zijn dit de enige mogelijkheden om het Nederlandstalig zorgaanbod in de hoofdstad veilig te stellen.

Wat is het standpunt van het collegelid? Heeft zij hierover reeds overleg gepleegd met het UZ en de VUB? Welke mogelijkheden ziet het collegelid om de bevoegdheid van de VGC te verruimen?

Een bijkomende opmerking: de tandheelkundige kliniek heeft te weinig stagiairs omdat deze opleiding in Brussel werd opgedoekt. Bent u bereid om dit in overleg met de Vlaamse overheid opnieuw te bekijken, teneinde deze lacune in het Vlaamse zorgaanbod in Brussel te verhelpen?

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Ik lees veel kranten en er verschijnen heel wat opiniestukken. Normaal gezien ondervraagt men ministers of collegeleden niet over hun intenties, maar ik zal niettemin enkele bedenkingen formuleren.

De bevoegdheden van de diverse overheden herschikken en de bevoegdheid van de VGC over het UZ en de VUB uitbreiden, zoals wordt voorgesteld in het opiniestuk, is vanzelfsprekend niet

eenvoudig. In het belang van de VUB en het UZ lijkt het denkspoor om de band met de Vlaamse Gemeenschap te versterken, mij verkieslijk.

Dat neemt niet weg dat ik regelmatig overleg pleeg met de diverse Brusselse gezondheidsorganisaties, waaronder ook met de verantwoordelijken van het UZ. De uitdagingen voor de Nederlandstalige zorg in Brussel worden daarbij in kaart gebracht, de knelpunten worden bekeken en doelgerichte acties worden geformuleerd. Dit is een algemene politieke en beleidsmatige reflectie.

In elk geval neemt de VGC een zeer actieve rol op in de versterking van het Nederlandstalige zorgaanbod in Brussel en het aantrekkelijker maken van de sector voor Nederlandstalige zorgverleners. Zoals ik al verschillende keren rapporteerde aan de Raad, steun ik verscheidene succesvolle initiatieven op dit vlak.

Binnen het beleidsdomein Gezondheid werden al diverse projecten van het UZ gesubsidieerd. In 2007 en 2008 was er het project Obesitas, en sinds vorig jaar worden in het kader van het Stedenfonds ook middelen toegekend aan De Leerkliniek, een expertisecentrum voor de diagnostiek van een breed spectrum aan ontwikkelingsproblemen en stoornissen bij kinderen en jongeren die een significante impact hebben op de schoolloopbaan. Wij kennen 525 euro subsidie toe per Brussels kind uit een Nederlandstalige school en voor 2010 plant De Leerkliniek 84 van dergelijke onderzoeken.

Het stopzetten van de opleiding tandheelkunde valt geheel onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Onderwijs. Ik stel dan ook voor dat u een collega in het Vlaams Parlement vraagt om de minister hierover te interpellieren.

Mevrouw Greet van Linter.- Ik betreur het dat u tamelijk denigrerend doet over een opiniestuk van twee mensen die toch zeer goed op de hoogte zijn van de problematiek. Deze materie maakt deel uit van uw beleidsdomein, namelijk Welzijn en Gezondheid, en het gaat hier om de garanties voor de Nederlandstalige gezondheidszorg in Brussel. Ik denk dat we het erover eens zijn dat die garanties er moeten zijn, en dat het UZ een zeer belangrijke rol speelt in de gezondheidszorg. Het is

Van Linter

nodig om dit dossier op gang te trekken en u moet daarin een meer actieve rol spelen. De projecten die u in uw antwoord hebt vermeld, hebben niets te maken met het onderwerp van het opiniestuk.

Wat de opleiding tandheelkunde betreft, neem ik aan dat deze opleiding niet onder uw bevoegdheid valt, maar per slot van rekening bent u als College wel bevoegd voor Onderwijs – het zou dan ook niet meer dan gepast zijn om een teken te geven dat u het belang van dit probleem inziet, en om de oproep van de rector van de VUB en de directie van het UZ niet boudweg te negeren. Het UZ voldoet aan een duidelijke en onmiskenbare behoefte en het moet die rol kunnen blijven spelen.

In die zin vind ik uw antwoord teleurstellend. Het is nodig om het debat op gang te trekken – anders kiest u misschien beter een andere portefeuille dan Welzijn en Gezondheid.

Mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid.- Eigenlijk zou ik hierop niet moeten reageren, u weet heel goed dat mijn bevoegdheid alleen de preventieve gezondheidszorg betreft. Ik heb echter steeds deze problematiek vanuit een totaalvisie benaderd en mij bijzonder bekommerd over het geheel van de gezondheidszorg in het Brussels hoofdstedelijke gewest. Ik heb dan ook regelmatig contact met alle betrokkenen, maar in een breder kader. Ik denk dat we daardoor sterker staan en beter tegemoet kunnen komen aan bepaalde problemen. Dit is een voluntaristische opstelling. Ik heb daarvoor niet gewacht op dit opiniestuk.

Mevrouw Greet Van Linter.- Het voortbestaan van het UZ hangt ook af van de bereikbaarheid van het ziekenhuis, daar hebben we het al over gehad. Als u dan toch zoveel contact hebt met de leiding van het UZ, dan zult u wel weten dat mobiliteit heel belangrijk is om personeel aan te trekken en te behouden. Als wij de blijvende zorg willen garanderen, dan moet er meer initiatief worden genomen. In deze zaak is alles met alles verbonden.

WENSEN

De voorzitter.- We zijn hiermee aan het einde

gekomen van onze werkzaamheden voor dit jaar. Ik wens iedereen een prettige kerstvakantie.

- *De vergadering wordt gesloten om 11u43.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

Bijlagen

Schriftelijke vragen – Indiening

Schriftelijke vraag werd ingediend door de mevrouw Carla Dejonghe.

Mededelingen van het secretariaat – Commissievergaderingen

Samenwerkingscommissie VGC – Vlaamse volkvertegenwoordigers gekozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest – maandag 14 december 2009

Beleidsnota Brussel 2009-2014, ingediend door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Bespreking

Verslaggevers: de heer Herman Mennekens en mevrouw Yamila Idrissi

Aanwezig:

VGC: mevrouw Carla Dejonghe, voorzitter, de heer Fouad Ahidar, mevrouwen Sophie Brouhon, Bianca Debaets, Brigitte De Pauw, de heren Paul De Ridder, Herman Mennekens, mevrouwen Annemie Maes, Elke Roex, de heer Walter Vandenbossche, mevrouw Elke Van den Brandt

Vlaamse volksvertegenwoordigers van het Brussels hoofdstedelijk gewest: de heren Paul Delva, Sven Gatz, mevrouw Yamila Idrissi

---

Trefwoordenregister

Actualiteitsvraag

Zie De idee van het UZ Brussel als Vlaamse enclave in het Brussels hoofdstedelijk gewest

Berichten van verhindering, blz. 166

De huisvestingsproblemen van Scouts Sint-Martinus in Ganshoren, blz. 169

De idee van het UZ Brussel als Vlaamse enclave in het Brussels hoofdstedelijk gewest, blz. 184

De infrastructuurproblemen in het deeltijds kunstonderwijs, blz. 177

De middelen die de Vlaamse Regering uittrekt voor de onthaalbureaus en de gevolgen hiervan voor Bon, blz. 166

De terugtrekking van Sensoa uit Brussel, blz. 178

Het Centrum voor het Jonge Kind (CJK) in Ganshoren, blz. 169

Het inschrijfsysteem in de voorschoolse opvang, blz. 172

Het invoeren van een schoolkaart of spijbelkaart, blz. 183

Interpellaties

Zie De middelen die de Vlaamse Regering uittrekt voor de onthaalbureaus en de gevolgen hiervan voor Bon
Het Centrum voor het Jonge Kind (CJK) in Ganshoren
Het inschrijfsysteem in de voorschoolse opvang

Vragen

Zie De huisvestingsproblemen van Scouts Sint-Martinus in Ganshoren
De infrastructuurproblemen in het deeltijds kunstonderwijs
De terugtrekking van Sensoa uit Brussel
Het invoeren van een schoolkaart of spijbelkaart
